

Miljödepartementetille

15.6.2020
KÄÄNNÖS

LAUSUNTO RUOTSIN VESIENHOIDON SELVITYKSESTÄ ”Kehittyvä vesihallinto”
Dnr: M2019/02246/Nm

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio huomauttaa, ettei ollut mukana selvityksen ”*En utvecklad vattenförvaltning SOU 2019:66*” lausuntopyyntölistalla mutta kiittää Ruotsin ympäristöministeriötä (Miljödepartementet) mahdollisuudesta antaa lausunto jatkoajan ansiosta.

- Komissio kannattaa selvityksen antamaa ehdotusta Tornionjoen vesistöalueesta, jota hallinnoitaisiin erillisenä kansainvälisenä vesistöalueena
- Komissio ei kannata ehdotusta siitä, että alueellisten vesiviranomaisten toiminta loppuu ja vastuu vesienhoidosta siirrettäisiin keskitetysti Havs- och vattenmyndighetenille (Vesi- ja meriviranominen) Göteborgiin

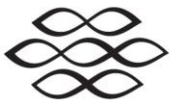
Komissio haluaa tuoda esiin Tornionjoen vesistöalueen hyvin toimivan yhteistyön, jossa Norrbottenin lääninhallitus on mukana. Olisi suuri etu, jos yhteistyötä voitaisiin vahvistaa lisäresurssein ja pyrkiä kohti yhä alueellisempaa vesienhoitoa Tornionjoen vesistöalueella. Rajajokikomissiolla voisi olla muodollisempi ja aktiivisempi rooli Tornionjoen vesistöalueella.

EU:n vesipuidedirektiivin mukaan pitää jäsenmaiden laatia toimenpideohjelmia, jotka sopivat alueellisiin ja paikallisiin olosuhteisiin. Ehdotus siitä, että vesienhoidon vastuusta suuri osa lähtisi pois alueelta muualla oleville keskusviranomaisille, on rajajokikomission mielestä vesipuidedirektiiviä vastaan, koska keskusviranomaisilta puuttuu se tieto alueellisista ja paikallisista olosuhteista, joka alueen omilla viranomaisilla on.

Tällä hetkellä rajajokikomissiolla on jäseniä alueellisista vesiviranomaisista, Norrbottenin lääninhallituksesta ja Lapin ELY-keskuksesta. Tämä perustuu rajajokisopimuksen artiklaan 9 (Ruotsissa laki SFS 2010:897). Rajajokikomission mielestä työ vaikeutuisi huomattavasti ja lisäksi heikentäisi paikallista sitoutumista, jos jäseniä tulisivin kansallisesta viranomaisesta alueellisen sijaan. Komissio on toiminut hyvin, kun yksi edustaja varajäsenineen on tullut Norrbottenin lääninhallituksesta.

Jos suurin osa vesienhoidosta jäisi alueen vesiviranomaisille on siitä etua juuri siksi, että he tuntevat olosuhteet. Jos vesiviranomainen nyky muodossaan lakkautetaan, uhkana on, että samalla menetetään alueellinen sitoutuminen.

Valtioiden välisen rajajokisopimuksen artiklan 10 mukaan komission tulee ”kehittää **sopimuspuolten yhteistyötä vesienhoitoalueella**” sekä edistää sopimuspuolten viranomaisten välistä yhteistyötä sellaisten ohjelmien, suunnitelmien ja toimenpiteiden yhteensovittamiseksi, joiden tarkoituksena on vesiympäristön tilatavoitteiden saavuttaminen ja vesien tilan seuraaminen.



Näistä syistä johtuen olisi erittäin ikävää, jos valitaankin kansallinen viranomainen päättämään vesistöalueen hallintaohjelmasta ja vastaamaan yhteistyöstä kansainvälisellä vesistöalueella. Rajajokikomission mielestä merkittävänä uhkana on, että paikallinen hyvin toimiva yhteistyö häviää, jos vastuu siirtyisi Meri- ja vesiviranomaiselle (HaV) Göteborgissa, joka on maantieteellisesti kaukana Tornionlaaksosta.

Timo Jokelainen
puheenjohtaja

Johan Antti
varapuheenjohtaja

Simja Lempinen
sihteeri